

Sygnatura akt: IV RC 281/18

1) WYROK

a.a. W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2018 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku, Wydział IV Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Rybczyńska

Protokolant: Dominika Stanisławiak

po rozpoznaniu w dniu 6 listopada 2018 roku w Rybniku

sprawy z **powództwa A. F.**

przeciwko **D. F.**

o alimenty

- 1) zasądza od pozwanego na rzecz powódki alimenty w kwocie po 700 zł (siedemset złotych) miesięcznie, płatne z góry począwszy od 1 maja 2018 roku do dnia 10 każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w terminie płatności którejkolwiek z rat;
- 2) w pozostałej części powództwo oddala;
- 3) zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2160 zł (dwa tysiące sto sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa procesowego;
- 4) nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Rejonowy w Rybniku – 324 zł (trzysta dwadzieścia cztery złote) tytułem części opłaty od uiszczenia której powódka była zwolniona z mocy prawa;
- 5) odstępuje obciążania powódki kosztami procesu;
- 6) wyrokowi w punkcie 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt: IV RC 281/18

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym 2 maja 2018 roku powódka A. F. domagała się zasądzenia od pozwanego D. F. alimentów w kwocie po 900 zł miesięcznie, płatnych do 10-go dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, a ponadto zasądzenia od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania pozwu podniesiono, że powódka i pozwany pozostawali w związku małżeńskim. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek (...) w R. z 21.04.2016 roku w sprawie o sygn. akt II RC 1600/15 rozwiązano małżeństwo stron przez rozwód z winy pozwanego. W wyroku rozwodowym nie orzeczono o obowiązku alimentacyjnym pomiędzy byłymi małżonkami. Powódka jest osobą schorowaną, po przebytych przeszczepie nerki i wymaga stalego leczenia wielospecjalistycznego oraz przyjmowania zalecanych leków. Dodatkowo cierpi na obrzęk limfatyczny kończyny, przyjmuje leki immunosupresyjne i poddaje się regularnym zabiegom fizjoterapeutycznym. Wymaga także wizyt kontrolnych u okulisty i wymiany okularów.

Powódka posiada orzeczenie o częściowej niezdolności do pracy, a wysokość świadczenia rentowego wynosi obecnie 669 zł netto miesięcznie. Dodatkowo powódka jest zatrudniona w sklepie na stanowisku kasjera i osiąga wynagrodzenie rzędu 1325 zł netto. W dalszej części pozwu wskazano, że powódka zamieszkuje wraz z córką i dorosłym synem, ponosi koszty związane z utrzymaniem mieszkania, a nadto spłaca kredyt konsumencki, którego rata wynosi 65 zł miesięcznie.

Podniesiono, iż w trakcie sprawy o rozwód pozwany osiągał dochody w kwocie około 4.500,00 zł miesięcznie, a wedle wiedzy powódki jego obecny dochody utrzymują się na jeszcze wyższym poziomie (k. 3-5).

W odpowiedzi na pozew D. F. wniósł o oddalenie powództwa ponad kwotę 200,00 zł.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że nie jest w stanie uczynić zadość obowiązkowi alimentacyjnemu w kwocie żądanej przez powódkę. Podniósł, że co prawda z tytułu pracy zarobkowej osiąga wynagrodzenie na poziomie około 5.500,00 zł netto miesięcznie jednak wraz z obecną partnerką prowadzi wspólne gospodarstwo domowe co generuje znaczne koszty. Dodatkowo pozwany bierze udział w utrzymaniu swojej konkubiny, która zarabia zaledwie około 700,00 zł netto miesięcznie, ma dwóch synów i nie jest w stanie bez odpowiedniego wsparcia finansowego pozwanego samodzielnie się utrzymać. Pozwany dodał, że łoży na rzecz córki alimenty w kwocie po 1.000,00 zł miesięcznie oraz posiada zobowiązania kredytowe, których miesięczna kwota raty kształtuje się na poziomie około 840,00 zł (k. 36-37).

W toku postępowania jurysdykcyjnego strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska procesowe (k. 83).

Sąd ustalił.

A. F. i D. F. 18.06.1994r. zawarli związek małżeński. Małżeństwo stron zostało rozwiązane przez rozwód z wyłącznej winy pozwanego wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek (...) w R. z 21.04.2016 roku w sprawie o sygn. akt II RC 1600/15. W wyroku tym nie orzekano o obowiązku alimentacyjnym.

Od tej pory żadna ze stron nie wstąpiła ponownie w związek małżeński, a obecnie pozwany pozostaje w związku nieformalnym.

Ze związku małżeńskiego strony posiadają pełnoletnią córkę P. F., która aktualnie uczęszcza do III klasy technikum i otrzymuje od pozwanego alimenty w kwocie po 1000,00 zł miesięcznie oraz pełnoletniego syna M. F. (1), który obecnie zamieszkuje oddzielnie.

W momencie orzeczenia rozvodu pozwany pracował w (...) SA i z tego tytułu otrzymywał wynagrodzenie na poziomie około 4.470,00 zł netto. Zamieszkiwał w wynajmowanym mieszkaniu w R. i nie posiadał zadłużenia.

Powódka była zatrudniona na stanowisku kasjera- sprzedawcy w (...) Sp. z o.o. „ w C. i otrzymywała średnie miesięczne wynagrodzenie oscylujące w granicach około 1.170,00 zł. Otrzymywała również świadczenie rentowe z tytułu częściowej niezdolności do pracy, które wówczas wynosiło 592,84 zł. Zamieszkiwała z obojgiem dzieci stron.

Od czasu rozvodu pozwany nie wspierał finansowo powódki, zdarzyło się jednak że czasem podjął się drobnych prac remontowych w jej mieszkaniu i w tym czasie spotykał się też z dziećmi.

Obecnie powódka ma 45 lat. Jest częściowo niezdolna do pracy i od 1992 roku pobiera świadczenie rentowe, które wynosi obecnie 720,00 zł miesięcznie. W związku z przeszczepem nerki powódka posiada umiarkowany stopień niepełnosprawności od 1995r. Obecnie jest zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy jako kasjer, a jej miesięczne wynagrodzenie oscyluje w kwocie około 1300,00 zł netto.

Po przeszczepie nerki stan zdrowia powódki uległ pogorszeniu. W kwietniu bieżącego roku u powódki zdiagnozowano obrzęk limfatyczny lewej kończyny dolnej (co jest pośrednią konsekwencją przeszczepu nerki) oraz zapalenie tkanek podskórnych, a leczenie tych schorzeń polega na kompresoterapii, co wiąże się z koniecznością zakupu podkolanówki przeciwuciskowej i regularnych wizyt u lekarza specjalisty. Powódka zakupiła opaskę uciskową za kwotę 480,00 zł, co

3 miesiące uczęszcza na wizyty do chirurga naczyniowego, koszt jednej wizyty to 200,00 zł. Dodatkowo raz w miesiącu powódka korzysta z masażu limfatycznego w gabinecie fizjoterapeutycznym, co generuje koszt około 70,00 zł. Raz do roku powódka uczęszcza na prywatną kontrolną wizytę do okulisty, której koszt wynosi każdorazowo 100,00 zł. Raz na dwa lata powódka dokonuje wymiany okularów korekcyjnych na co wydaje około 350,00 zł. Dodatkowo powódka leczy się u stomatologa, a koszt jednej wizyty zawiera się w kwocie 200,00 zł. Na zakup zaleconych leków powódka przeznaczona kwotę w granicach 400,00 zł - 500,00 zł miesięcznie.

Aktualnie powódka zamieszkuje wraz z pełnoletnią córką w mieszkaniu komunalnym. Ponosi opłaty mieszkaniowe, które wynoszą odpowiednio: czynsz- 360 zł miesięcznie, woda- 100 zł miesięcznie, prąd- 80 zł co dwa miesiące, gaz- 60 zł co dwa miesiące, Internet- 60 zł miesięcznie, telefon- 70 zł miesięcznie, telewizja- 38 zł miesięcznie. Ze względu na swój stan zdrowia powódka musi utrzymywać lekkostrawną dietę, a miesięczny koszt jej wyżywienia oscyluje w kwocie 700 zł.

Z kolei na zakup odzieży i obuwia powódka przeznaczona miesięcznie 100,00- 200,00 zł, a zakup kosmetyków i środków czystości zawiera się w kwocie 100,00 zł miesięcznie.

Do lekarza powódka dojeżdża pociągiem, co generuje wydatek na poziomie około 100 zł miesięcznie. W zeszłym roku powódka była wraz z córką na wakacjach w Bułgarii, których koszt wyniósł odpowiednio 5.500,00 zł.

Zatem miesięczne usprawiedliwione koszty utrzymania powódki kształtują się łącznie na poziomie około 2.000,00 zł miesięcznie.

Córka stron ma obecnie 18 lat, jest uczennicą III klasy technikum i uczęszcza na kurs prawa jazdy. Pobiera od pozwanego alimenty w kwocie po 1000,00 zł miesięcznie. W ostatnim czasie wzrosły jej koszty utrzymania, gdyż na samo wyżywienie córki powódka przeznaczona kwotę około 700,00 zł miesięcznie. Pozwany poza alimentami nie przekazuje na rzecz córki żadnych kwot.

Syn stron ma obecnie 23 lata, ma stałą pracę i od trzech miesięcy nie zamieszkuje z powódką.

Pozwany ma obecnie 47 lat. Pozostaje w nieformalnym związku partnerskim. Od 1995 roku pozwany pracował w koksowni (...) w C. i przez około 10 lat był zatrudniony na stanowisku brygadzysty. Miesięczne wynagrodzenie zasadnicze pozwanego kształtuje się na poziomie 4.644,00 zł netto. W związku z zaprzestaniem produkcji koksu w Koksowni D. – Oddział (...), 6 września 2018r. pozwany zawarł z dotychczasowym pracodawcą porozumienie zmieniające dotychczasowe warunki pracy w części dotyczącej miejsca świadczenia pracy i obecnie jest zatrudniony w (...) S.A. Oddział (...) z siedzibą w R.. Pozostałe warunki umowy o pracę pozwanego, w tym dotyczące wynagrodzenia nie uległy zmianie.

Od lipca zeszłego roku pozwany mieszka z partnerką i jej małoletnimi synami w wynajmowanym mieszkaniu. Partnerka pozwanego pracuje jako sprzedawca w wymiarze 1/2 etatu i otrzymuje wynagrodzenie rzędu 700,00 zł miesięcznie a nadto pobiera świadczenie w ramach programu 500+ na dwójkę dzieci oraz alimenty na dzieci zasądzone w ramach postępowania rozwodowego.

Pozwany pokrywa częściowe koszty wynajmu mieszkania tj. w granicach kwoty 700,00 zł miesięcznie. Pozwany cierpi na zwyrodnienie lewego barku a jego miesięczne wydatki na leki oscylują w granicach 50,00 zł.

Na wyżywienie pozwany przeznaczona około 500,00 zł miesięcznie, zakup środków czystości i kosmetyków to koszt 100,00 zł miesięcznie, odzieży i obuwia- 100,00 zł miesięcznie, a opłaty za telefon – 140,00 zł. Miesięczne wydatki na paliwo pozwanego to kwota 400,00 zł. Pozwany zaciągnął kredyt na zakup samochodu, którego rata wynosi około 500 zł miesięcznie, a okres spłaty kredytu wynosi cztery lata. Pozwany spłaca również kredyt zaciągnięty na zakup laptopa, którego rata wynosi 130 zł miesięcznie, a okres spłaty kończy się w przyszłym roku kalendarzowym oraz kredyt zaciągnięty na zakup poprzedniego samochodu, którego rata wynosi odpowiednio ponad 400 zł a okres zakończenia spłaty przypadnie na 2022 rok.

Pozwany ma problemy ze wzrokiem, regularnie uczęszcza na wizyty do okulisty której jednorazowy koszt wynosi 160 zł, a w najbliższym czasie musi zakupić okulary korekcyjne.

Na lokalnym rynku pracy istnieje możliwość zatrudnienia zgodnego z kwalifikacjami zawodowymi partnerki pozwanego, za przeważnie minimalnym bądź nieco wyższym wynagrodzeniem.

dowód: decyzja ZUS k. 8, zaświadczenie k. 9, informacja o stanie zdrowia powódki k. 10-11,

rachunki k. 12, lista przelewów bankowych k. 13-14, umowa najmu lokalu mieszkalnego

k. 39-40, k. 63-64, potwierdzenie realizacji przelewu bankowego k. 41-50, k. 66- 69,

faktury i rachunki k. 56 – 60, k. 81, zaświadczenie o wynagrodzeniu pozwanego k. 65,

zaświadczenie i dokumentacja medyczna k. 70 – 78, informacja dla pracownika k. 82,

umowa pożyczki gotówkowej k. 88-90, faktury VAT k. 91-92,

zaświadczenie lekarskie pozwanego k. 93-94, porozumienie zmieniające warunki pracy

k. 95, informacje Powiatowych Urzędów Pracy k. 96- 101, zeznania powódki k. 83-84,

zeznania pozwanego k. 84v – 85, zeznania świadka M. F. (2) o hlich k. 102v.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody przeprowadzone w sprawie, powyżej opisane. Zeznaniami stron Sąd zasadniczo dał wiarę uznając je za spójne logiczne i wzajemnie się uzupełniające. Dowody w postaci zeznań powódki i pozwanego zasadniczo korespondują z ujawnionymi dowodami w postaci przedstawionych rachunków obrazujących ich miesięczne koszty utrzymania oraz zaświadczeniami o wysokości osiągniętych dochodów. Wysokość przedstawionych kosztów odpowiada zasadom doświadczenia życiowego, a strona przeciwna nie kwestionowała żadnego z wydatków strony powodowej, ani nie zgłosiła żadnych zastrzeżeń co do wysokości któregośkolwiek z nich. Świadek M. F. (1) szczegółowo, spójnie i logicznie opisał aktualną sytuację życiową i zdrowotną stron. Strony nie składały dalszych wniosków dowodowych a przeprowadzone postępowanie Sąd uznał za wystarczające do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył.

M. - prawną podstawę zgłoszonego w niniejszej sprawie żądania stanowią przepisy art. 60 § 2 k.r.o. Zgodnie z art. 60 § 2 k.r.o. jeżeli jeden z małżonków został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia, a rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, sąd na żądanie małżonka niewinnego może orzec, że małżonek wyłącznie winny obowiązany jest przyczynić się w odpowiednim zakresie do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, chociażby ten nie znajdował się w niedostatku.

O tym, czy i które z małżonków ponosi winę rozkładu pożycia, decyduje wyłącznie sentencja prawomocnego wyroku rozwodowego, nie można więc w procesie o alimenty powoływać się na winę współmałżonka, jeżeli nie przypisano mu winy w wyroku rozwodowym.

Orzeczenie rozwodu z winy jednego tylko z małżonków jest jednoznaczne z uznaniem go za wyłącznie winnego rozkładu pożycia w rozumieniu art. 60 k.r.o., i to także wtedy, gdy do rozkładu pożycia przyczyniły się inne okoliczności, nie zawinione przez żadnego z małżonków (vide: orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 1969 r. II CR 528/68 OSNCP z 1969 r., nr 10, poz. 179).

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu tezy XIII wytycznych alimentacyjnych z 1987r. wyraził pogląd, iż „przesłanką, od której zależne jest powstanie obowiązku alimentacyjnego małżonka ponoszącego wyłączną winę rozkładu pożycia, jest spowodowanie przez rozwód istotnego pogorszenia sytuacji materialnej małżonka niewinnego, nie mającego jednak

cech niedostatku. Dla oceny, czy przesłanka istotnego pogorszenia sytuacji materialnej występuje, przeprowadzić należy porównanie każdorazowej sytuacji materialnej małżonka niewinnego z tym położeniem, jakie istniałoby, gdyby rozwód nie został orzeczony i gdyby małżonkowie kontynuowali pożycie.

Przyczynianie się, o którym mowa art.60 § 2 k.r.o., powinno nastąpić „w odpowiednim zakresie”. W konkretnym przypadku zakres przyczyniania się małżonka wyłącznie winnego do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb będzie zależny od całokształtu okoliczności całej sprawy. Przy ocenie tej może być pomocne porównanie m.in. stopy życiowej, jaką obojgu rozwiedzionym małżonkom zapewniają ich możliwości zarobkowe i majątkowe.

W przypadku rozszerzonego obowiązku alimentacyjnego małżonka wyłącznie winnego zakres tego obowiązku zależy od jego możliwości zarobkowych i majątkowych, tak bowiem rozumie się użyte w § 2 określenie, że małżonek ten obowiązany jest przyczyniać się do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego „w odpowiednim zakresie”.

Małżeństwo stron zostało rozwiązane przez rozwód z winy pozwanego. Od czasu orzeczenia rozwodu minęły dwa lata, a żadna ze stron nie wstąpiła ponownie w związek małżeński. Pozwany pozostaje obecnie w związku nieformalnym.

Biorąc pod uwagę całokształt ujawnionych okoliczności Sąd uznał iż w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki uzasadniające zasądzenie od pozwanego alimentów na rzecz powódki, jednakże nie w kwocie jakiej domagała się strona powodowa.

Niewątpliwie od czasu orzeczenia rozwodu pogorszyła się sytuacja zdrowotna powódki, a co za tym idzie wzrosły usprawiedliwione koszty jej utrzymania. Powódka jest osobą o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, przeszła przeszczep nerki, a w kwietniu bieżącego roku dodatkowo zdiagnozowano u niej obrzęk limfatyczny lewej kończyny dolnej oraz zapalenie tkanek podskórnych. Konsekwencją tego jest konieczność odbywania przez powódkę regularnych wizyt u lekarza chirurga, poddawanie się masażowi limfatycznemu i utrzymywania lekkostrawnej diety, co wiąże się z konkretnymi usprawiedliwionymi miesięcznymi wydatkami omówionymi powyżej. Powódka pobiera rentę, ale nie pozostała bierna zawodowo, przeciwnie pracuje w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd uznał, że pomimo osiągniętych dochodów z pracy zarobkowej oraz pobieranego świadczenia rentowego powódka wymaga alimentowania ze strony pozwanego, ponieważ nie może własnymi siłami zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb, a rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenia jej sytuacji materialnej, albowiem gdyby strony pozostawały w związku małżeńskim, to powódka mogłaby korzystać z wynagrodzenia pozwanego. Wskazać ponadto należy, że również obowiązkiem powódki jest alimentowanie nieusamodzielnionej córki stron, albowiem rata alimentacyjna łożona przez pozwanego w wysokości 1000 zł z pewnością nie zaspokaja wszystkich usprawiedliwionych potrzeb uczennicy III klasy technikum i z tych powodów obowiązek alimentacyjny powódki tylko w niewielkiej części może być realizowany poprzez osobiste starania o utrzymanie i wychowanie córki. Tym samym również powódka część swoich dochodów zobowiązana jest przekazywać na utrzymanie córki.

Z kolei pozwany zawarł z dotychczasowym pracodawcą porozumienie zmieniające dotychczasowe warunki pracy w części dotyczącej miejsca świadczenia pracy, ale nie wynagrodzenia. Pozwany zamieszkuje z partnerką, jej dwoma małoletnimi synami i pokrywa częściowo koszty utrzymania partnerki. Wskazać należy, że priorytetowym zobowiązaniem powoda wynikającym z przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego jest alimentowanie byłej żony. Pozwany nie może zwolnić się z tego obowiązku, ani ograniczyć jego wymiaru powołując się na utrzymywanie partnerki, albowiem takiego obowiązku świetle prawa pozwany nie ma. Na marginesie należy zauważyć, że na lokalnym rynku pracy istnieje możliwość zatrudnienia zgodnego z kwalifikacjami zawodowymi partnerki pozwanego, za przeważnie minimalnym bądź nieco wyższym wynagrodzeniem zasadniczym, stąd też nic nie stoi na przeszkodzie aby partnerka pozwanego podjęła stosowne kroki w celu polepszenia swojej sytuacji materialnej i zarobkowej.

Dochody powódki miesięcznie wynoszą 1994 zł, a pozwanego 4644 zł. Miesięczne usprawiedliwione potrzeby powódki są wyższe od potrzeb pozwanego, albowiem ponosi ona wyższe wydatki na leki i żywność. Pozostałe potrzeby stron kształtują się na podobnym poziomie. Powódka tak samo jak pozwany jest zobowiązana do alimentacji

nieusamodzielnionej córki stron. Rata alimentacyjna w wysokości po 700 zł miesięcznie odpowiada możliwościom zarobkowym pozwanego i pozwala powódce na zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb. Żądanie alimentów w wysokości po 900 zł miesięcznie jest wygórowane, albowiem powódka nie ma już prawa do równiej stopy życiowej z pozwanym, zaś rata w wysokości 700 zł miesięcznie pozwoli pozwanemu przyczynić się w odpowiednim zakresie do zaspokajania potrzeb powódki, która nie znajduje się w niedostatku.

Na podstawie art. 98 kpc. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu oraz § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800) zasądzono od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2160,00 zł (dwa tysiące sto sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa procesowego.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazano pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rybniku kwotę 324,00 zł tytułem części opłaty od uiszczenia której powódka była zwolniona z mocy prawa.

Biorąc pod uwagę sytuację życiową i status ekonomiczny powódki Sąd z mocy art. 102 k.p.c. Sąd odstąpił od obciążania jej kosztami procesu.

O odsetkach na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat alimentacyjnych orzeczono w myśl przepisu art. 481 § 1 i 2 k.c., a o natychmiastowej wykonalności punktu 1 wyroku Sąd orzekł na mocy art. 333 § 1 pkt. 1 k.p.c

Rb., 30.11.2018r.

SSR Katarzyna Rybczyńska